

Aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

dr. R.H.A. Plasterk

Postbus 16375

2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Plasterk,

Amsterdam, 25 februari 2009

Op 23 oktober jl. bood ik u namens de Roadmapcommissie ons eindadvies aan. In het advies worden 25 grootchalige onderzoeksfaciliteiten gepresenteerd waarvan naar het oordeel van de Commissie de bouw en exploitatie van belang zijn voor de vitaliteit en het innovatief vermogen van het Nederlandse wetenschap systeem. In het advies werd gemeld dat vanwege het afwijkende karakter van het voorstel voor het door NRG ingediende PALLAS een aparte procedure was opgezet.

Het PALLAS-voorstel bestaat feitelijk uit vier verschillende onderdelen:

1. research for reducing nuclear waste;
2. research and development of a 4th generation nuclear reactor;
3. research of structural materials for fusion reactors;
4. productie van radioactieve isotopen (health care).

De Commissie heeft er, in overleg met NWO en SenterNovem, voor gekozen om elk van de onderdelen onderdeel te laten beoordelen door internationale referenten. Inmiddels heeft de Commissie, via tussenkomst van NWO, de internationale referentenoorden ontvangen. Gelet op de, over het algemeen positieve tot zeer positieve, referentenoorden adviseert de Commissie u om PALLAS aan de reeds geselecteerde lijst van 25 grootchalige onderzoeksfaciliteiten toe te voegen.

De Commissie hecht er aan om bij dit advies een drietal kanttekeningen te plaatsen.

In de eerste plaats moet worden vastgesteld dat het feitelijk onjuist is om te spreken over 'het PALLAS-voorstel'. Het betreft hier vier totaal verschillende voorstellen, uiteenlopend van de wens om de wetenschappelijke mogelijkheden van het opruimen van kernafval (via transmutatie) te onderzoeken tot een 'fabriek' voor de productie van medische isotopen voor dagelijks gebruik in medische centra. De Commissie beschouwt het onderdeel 'ontwikkeling 4^e generatie kernreactoren' als het belangrijkste: dit behelst essentiële kernsontwikkeling en -behoud, geschikt op nog bestaande reactor-kennis bij NRG, voor deskundig gebruik van kernenergie in Nederland in de toekomst. Het onderzoek is met name gericht op volgende generatie "functional materials" (nucleaire brandstof) en "structural materials" voor lange levensduur.

De Commissie acht onderdeel 4 vanuit een maatschappelijk medisch oogpunt zeer belangrijk maar meent dat dit onderdeel buiten de doelstelling van een Roadmap Grootchalige Onderzoeksinfrastructuur valt.

In de tweede plaats geldt voor alle vier onderscheiden onderdelen van het PALLAS-voorstel dat ze op dit moment nog niet goed zijn uitgewerkt. Er zijn weliswaar ideeën over de aanpak, maar er is nog geen sprake van een ontwerp op grond waarvan betrouwbare schattingen gemaakt kunnen worden van het gebied van technische risico's, technologische trade offs, veiligheid en kosten.

